

Ifrågasatt demokrati

🕒 00:30 | 17-01-29

DEBATT Byggplaner måste kunna ifrågasättas och diskuteras så att vi slipper fler ogenomtänkta och undermåliga beslut, skriver Inger Sjöberg.

FAKTA

Stadsplanering

Mer diskussion och kritik av byggplaner behövs, inte mindre. Klas Bergström, ordförande (M) i kommunstyrelsen i Knivsta, skrev ett märkligt debattinlägg i UNT 30/12: "Bättre fart i bostadsbyggandet".

Han ifrågasätter den demokratiska rättigheten att överklaga detaljplaner, utan att betala för de kostnader det medför. Han jämför med civilrättsliga mål.

Han tror att överklagande förhindrar snabbare bostadsbyggande, när orsaken är brist på personal i byggbranschen. I Uppsala lär det finnas 9 000 antagna detaljplaner som väntar på verkställighet.

Det finns alltså gott om tid att diskutera byggplaner. Dessutom är det ovanligt att ett ärende överklagas till Mark- och miljödomstolen.

Man undrar vad kollegerna i Uppsala kommun tycker om förslaget. Länsstyrelsen avlog detaljplanen i kvarteret Seminariet. Kommunen ville bygga höga hus i Seminarieträdgården, som är av riksintresse som det enda kvarvarande kompletta seminariet i Sverige med tillhörande trädgård. Mark- och miljödomstolen avlog också planen. Kommunen överklagade då till Mark- och miljööverdomstolen, MMÖD och förlorade även där, alltså i två instanser.

Det borde med Klas Bergströms förslag bli rätt dyrt för kommunen. Men kommunens pengar kommer ju från oss skattebetalare, som vill ha parken kvar.

Och nu vill Erik Pelling, kommunalråd (S), överklaga till MMÖD att Jernhusen vill byta ut dörrarna till Resecentrum. Ska han få betala det själv? Eller är det bara vanligt folk som ska betala om de överklagar?

Klas Bergström vill ha mindre kritik av detaljplaner och förenklade krav på planprocesserna. Förutsättningen borde i så fall vara att dessa planer är genomtänkta och har hög kvalitet. Så är inte alltid fallet. I Uppsala är det inte ovanligt att kommunpolitiker själva kritiserar sina beslut i efterhand.

Till exempel har man beklagat att Kungsängen planerades utan affärer, skolor, lekplatser och parker, något som man nu måste rätta till.

Det är felaktiga byggbeslut som kostar mest och förstör miljön i staden.

Universitetets administrationshus fick byggas alldeles intill Slottet och Botaniska trädgården, och har nu utnämnts till Kasper Kalkonpriset för Sveriges fulaste byggnad 2016. Det beror nog mycket på storleken och läget. Om man lyssnat på protesterna och placerat det lite längre in i kvarteret hade man nog sluppit denna nesa.

Kommunens planarbete var dessutom oetiskt. Byggnaden skulle bli ett "hus i park". För att detaljplanen skulle antas hade man därför ett bildmontage av det tänkta huset med foton av befintliga träd och skrev att fler träd skulle planteras så att byggnaden blev ännu mer inbäddad i grönska.

Bilden visar träd som når ända upp till husets tak! Men – alla träd är borta. Allt var Trumptaktik, lögn för att nå ett mål.

En annan undermålig plan var den för Södra staden, speciellt Ulleråker. Kommunen hade tänkt bebygga åsen, vår vattentäkt, vilket riskerade att förorena vårt dricksvatten, en katastrof för staden. Efter protester gjordes en ny översiktsplan. Bebyggelsen är nu delvis flyttad, men inte minskad som remissorganen ville. Husen blir högre, upp till 14–16 våningar, och står tätare, vilket innebär trånga, mörka gårdar.

I planen sägs att mycket folk ger ökad trygghet och ökad social hållbarhet, ett påstående helt gripit ur luften.

Bilagd riskanalys anger risk för stor negativ påverkan på grundvatten/dricksvatten, natur, kultur med mera. Man kan helt enkelt inte bygga så mycket utan svåra konsekvenser.

Dessvärre har kommunen helt struntat i svaren i enkäten i medborgardialogen om Södra staden, eftersom de inte

överensstämmer med kommunens planer.

Och ändå skriver kommunen om medborgardialoger: "Kommunen vill att de förslag som tas fram ska vara väl förankrade hos alla som berörs."

Allvarligt är att kommunen inte förstår vad som är ohälsosamt och trafikfarligt vid stadsbyggande. Man vill till exempel hugga ned träd och bygga hus alldeles intill gatan för att det ska bli "stadsmässigt". Träd är effektivt mot luftföroreningar. Vidare ska en redan byggd tunnel under Fyrislundsgatan bort. Tunneln ger barn en trygg skolväg och uppskattas även av gamla och cyklister. Erik Pelling, ordförande i plan- och byggnadsnämnden, har sagt att tunneln måste bort för den står i vägen för ett bostadshus. Det räcker med att sänka trafikhastigheten på gatan. Men det är fel. Blir det köer i trafiken kan barn lätt lockas att springa mellan bilar. Små barn syns dåligt och riskerar bli påkörda. Trygga skolvägar är en skrift av Svenska Kommunförbundet med förslag till kommunerna, kanske lämplig läsning.

Ingen ifrågasätter att det behövs bostäder, men de får inte byggas på bekostnad av medborgarnas hälsa, trygghet och trivsel.

Jag är med i en remissgrupp för stadsplanering och ser i samrådshandlingarna många bra förslag från experter och andra på byggplanerna. Dessvärre nonchaleras de oftast. Titta gärna på nätet eller på biblioteket på "Fördjupad översiktsplan" Södra staden, samråd och se hur konstruktiva insända synpunkter är, jämfört med kommunens vaga kommentarer och svamliga programförklaring.

För Uppsalas framtid är det nödvändigt att experter, länsstyrelsen, Vårda Uppsala och vanliga medborgare får påverka hur det ska byggas, helst tidigt i planeringen. Mer diskussion behövs, inte mindre.

Inger Sjöberg, Uppsala

Utskriftsdatum: 2017-02-05 21:26:09

Webbadress: <http://www.unt.se/asikt/debatt/ifragasatt-demokrati-4519291.aspx>
